

סימן א. בדין שיאור, מח ע"ב

משנה. שיאור ישרף, והאוכלו פטור. סידוק – ישרף, והאוכלו חייב כרת. איזהו שיאור – כקרני חגבים, סידוק – שנתערבו סדקין זה בזה, דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: זה זה האוכלו חייב כרת. ואיזהו שיאור – כל שחכסו פניו, כאדם שעמדו שערותיו.

גמרא. תנו רבנן: איזהו שיאור – כל שחכסו פניו כאדם שעמדו שערותיו. סידוק – כקרני חגבים, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: איזהו שיאור – כקרני חגבים, סידוק – שנתערבו סדקין זה בזה. וזה זה האוכלו חייב כרת. והאנן תנן: שיאור ישרף, והאוכלו פטור, דברי רבי יהודה! – אימא: לרבי מאיר זה זה האוכלו חייב כרת.

מג עמוד א

הרי אלו באזהרה. מאן תנא דחמץ דגן גמור על ידי תערובות, ונוקשה בעיניה בלאו? – אמר רב יהודה אמר רב: רבי מאיר היא. דתניא: שיאור ישרף, ונותנו לבלו. והאוכלו – בארבעים. הא גופא קשיא! אמרת שיאור ישרף – אלמא: אסור בהנאה. וחדר תני: ונותנו לפני כלבו – אלמא: מותר בהנאה! – הכי קאמר: שיאור ישרף – דרבי מאיר לרבי מאיר, דרבי יהודה לרבי יהודה. ונותנו לפני כלבו – דרבי מאיר לרבי יהודה. והאוכלו בארבעים – אתאן לרבי מאיר.

בסוגיא שלנו נחלקו התנאים בהגדרת השיאור, מחלוקת שמשפיעה הן על דין 'הכסיו פניו', והן על דין 'קרני חגבים'.

מהסוגיא לעיל מג ע"א, עולה שנחלקו גם בדין השיאור, אם לוקה עליו ארבעים (לר"מ) או פטור ממלקות (לר"י, ראה רש"י מח ע"ב ד"ה והא אנן תנן).

נתאר את שתי המחלוקות בטבלה הבאה:

המחלוקת הכפולה על שיאור

ר"י	ר"מ	
הכסיו פניו	מצה	שיאור [ולוקה]
קרני חגבים	שיאור [ישרף, ופטור ממלקות]	חמץ [האוכלו בכרת]
נתערבו סדקיו	חמץ [האוכלו בכרת]	חמץ [האוכלו בכרת]

להרחבה נוספת ראה מה שכתבנו במנחות סימן ה.